

לעילוי נשמת
שלום בן משה

המשנה עם מפרשים, מסודרים ומנוקדים

The Mishnah with Commentaries, Vowelized and Organized

ידים פרק ג'

וְחַכְמִים אוֹמְרִים אֵת שְׁנֵטְמָא בָּאב הַטּוּמְאָה
מִטְמֵא אֵת הַיָּדִים, בְּוֹלַד הַטּוּמְאָה אֵינוֹ מִטְמֵא
אֵת הַיָּדִים.

אֵת שְׁנֵטְמָא בָּאב הַטּוּמְאָה - כְּלוּמַר: אֲכָלִים
וְכָלִים שְׁנֵטְמָאוּ בָּאב הַטּוּמְאָה.
מִטְמֵאִין אֵת הַיָּדִים - וְלֹא אֲכָלִים וְכָלִים
שְׁנֵטְמָאוּ בְּמִשְׁקִין, דְּאִין שְׁנֵי עוֹשֶׂה שְׁנֵי. וְהִלְכָה
כְּחַכְמִים.

אָמַר רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל: מַעֲשֶׂה בְּאִשָּׁה
אֶחָת שִׁבְעָת לִפְנֵי אָבִיא. אָמְרָה לוֹ: נִכְנְסוּ יָדַי
לְאוֹיֵר כְּלֵי חֶרֶשׁ. אָמַר לָהּ: בְּתִי, וּבִמְהָ הָיְתָה
טוּמְאָתָה? וְלֹא שְׁמַעְתִּי מֶה אָמְרָה לוֹ. אָמְרוּ
חַכְמִים: מִבּוֹאֵר הַדְּבָר - אֵת שְׁנֵטְמָא בָּאב
הַטּוּמְאָה מִטְמֵא אֵת הַיָּדִים, בְּוֹלַד הַטּוּמְאָה אֵינוֹ
מִטְמֵא אֵת הַיָּדִים.

בְּמָה הָיְתָה הַטּוּמְאָה - שֶׁל תַּנּוּר - בָּאב
הַטּוּמְאָה אוּ בְּמִשְׁקָה?

כֹּהֵן כָּל הַפּוֹסֵל אֵת הַתְּרוּמָה, מִטְמֵא אֵת הַיָּדִים
לְהִיּוֹת שְׁנִיּוֹת.

כָּל הַפּוֹסֵל אֵת הַתְּרוּמָה - דֵּהִינּוּ שְׁנֵי
לְטוּמְאָה, שֶׁהוּא פּוֹסֵל שְׁלִישִׁי בְּתְרוּמָה.

הֵיךְ מִטְמֵאָה אֵת חֲבֵרְתָהּ - דְּבָרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ,
וְחַכְמִים אוֹמְרִים אֵין שְׁנֵי עוֹשֶׂה שְׁנֵי.

הֵיךְ מִטְמֵאָה אֵת חֲבֵרְתָהּ - מִי שֶׁהִתְהַיְתָה יָדוֹ
אֶחָת טְמֵאָה וְנִגְעָה בְּיָדוֹ הָאַחֶרֶת טְהוֹרָה,
נִטְמָאת, וְחֲזָרוּ שְׁתֵּיהֶן טְמֵאוֹת.

אָמַר לָהֶם: וְהִלֵּא כְּתָבִי הַקּוּדֵשׁ שְׁנֵיִם
מִטְמֵאִין אֵת הַיָּדִים!

ידים פרק ג'

הַמְכַנִּים יָדָיו לְבֵית הַמְּנוּגָע, יָדָיו תְּחִילוֹת -
דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא, וְחַכְמִים אוֹמְרִים יָדָיו
שְׁנִיּוֹת.

הַמְכַנִּים יָדָיו לְבֵית הַמְּנוּגָע יָדָיו תְּחִילוֹת -
פּוֹסֵל אֶחָד בְּחוּלִין, דְּרָאשׁוֹן עוֹשֶׂה שְׁנֵי בְּחוּלִין,
וּמִטְמֵא אֶחָד וּפּוֹסֵל אֶחָד בְּתְרוּמָה, וּמִטְמֵא
שְׁנַיִם וּפּוֹסֵל אֶחָד בְּקוּדֵשׁ.

כָּל הַמִּטְמֵא בְּגָדִים בְּשַׁעַת מַגָּעוֹ, מִטְמֵא אֵת
הַיָּדִים לְהִיּוֹת תְּחִילוֹת - דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא,
וְחַכְמִים אוֹמְרִים לְהִיּוֹת שְׁנִיּוֹת.

כָּל הַמִּטְמֵא בְּגָדִים בְּשַׁעַת מַגָּעוֹ - כְּגוֹן זֹבֵב
שֶׁל זָב וְרוּקוֹ, וְכָל הַנִּי דִּתְנַן בְּפֶרֶק בְּתְרָא דְזָבִים,
שֶׁהַנּוֹגֵעַ בָּהֶן מִטְמֵא בְּגָדִים בְּשַׁעַת מַגָּעוֹ.

אָמְרוּ לוֹ לְרַבִּי עֲקִיבָא: הֵיכֵן מְצִינּוּ שֶׁהַיָּדִים
תְּחִילָה בְּכָל מְקוֹם? אָמַר לָהֶם: וְכִי הֵיאוּ אֶפְשָׁר
לָהֶן לְהִיּוֹת תְּחִילָה אֲלֵא אִם כֵּן נִטְמֵא גּוֹפּוֹ, חוּץ
מִזֶּה?

וְכִי הֵיאוּ אֶפְשָׁר לָהֶם לְהִיּוֹת תְּחִילָה - שְׂאִין
רְאוּי לְהִיּוֹת תְּחִילָה אֲלֵא הַנּוֹגֵעַ בָּאב הַטּוּמְאָה,
וְאִם נִגַּע בְּיָדוֹ בָּאב הַטּוּמְאָה, נִטְמֵא כָּל גּוֹפּוֹ.

הֵילְכָף אֵין בְּיָדֵי לְמִצּוֹא יָדִים תְּחִילָה, חוּץ
מִהַמְכַנִּים יָדָיו לְבֵית הַמְּנוּגָע - שְׂאִם הַכְּנִיס יָדוֹ
לֹא נִטְמֵא כּוּלוֹ, וְהַמִּטְמֵא בְּגָדִים בְּשַׁעַת מַגָּעוֹ -
שְׂאִף עַל פִּי שֶׁהוּא חָשׁוּב אֵב הַטּוּמְאָה לְטֵמֵא
בְּגָדִים וְלַעֲשׂוֹת רֵאשׁוֹן וְשְׁנֵי, אֵינוֹ חָשׁוּב אֵב
הַטּוּמְאָה לְטֵמֵא אָדָם, אֲבָל מִטְמֵא אֵת הַיָּדִים
שְׁנַגְעוּ בּוֹ לְהִיּוֹת תְּחִילוֹת. וְאֵין הִלְכָה כְּרַבִּי
עֲקִיבָא.

הָאֲכָלִין וְהַפְּלִים שְׁנֵטְמָאוּ בְּמִשְׁקִין, מִטְמֵאִין
אֵת הַיָּדִים לְהִיּוֹת שְׁנִיּוֹת - דְּבָרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ.

יָדִים
פרק ג'

לתחילתו הוא נגלל, דומיא דמזונה דכוּרְכִים
אותה מאחד כלפי שמע. ובסופו, כְּדִי לְגוֹל
עמוד.

וְדוֹקָא כְּשֵׁאִין שֵׁם אֵלָא תוֹרָה לְבַדָּה, צְרִיךְ
לְעִשׂוֹת כֵּן. אַבְל הַמְדַבְּרִיק תוֹרָה נְבִיאִים וּכְתוּבִים
בִּיחַד, צְרִיךְ כְּדִי לְגוֹל כֹּל הַסֵּפֶר בְּסוּפּוֹ, וְכְדִי
לְגוֹל עֲמוּד בְּתַחֲלִילָתוֹ. שְׁאֵם הוּא גוֹלְלוֹ
לְתַחֲלִילָתוֹ, נִמְצְאָת תוֹרָה מִבְּחוּץ, וְגִנְאִי הוּא
שְׂתַעֲשֶׂה תוֹרָה שׁוּמֵר לְנְבִיאִים וּכְתוּבִים. וּבְהִכִּי
מִיָּרִי הָא דְאֶמְרִינֵן בְּפֶרֶק קַמָּא דְבִבְכָא בְּתַרְא:
"וְעוֹשֶׂה לוֹ כְּדִי לְגוֹל עֲמוּד בְּתַחֲלִילָתוֹ, וְכְדִי הֵיקָף
כֹּל הַסֵּפֶר בְּסוּפּוֹ".

ה סֵפֶר שְׁנַמְחֵק וְנִשְׁתַּיֵּיר בּוֹ שְׁמוֹנִים וְחֲמִשׁ
אוֹתִיּוֹת כְּפֶרֶשֶׁת "וַיְהִי בְּנִסּוֹעַ
הָאָרוֹן" (במדבר י' לה), מְטַמֵּא אֶת הַיָּדִים.

כְּפֶרֶשֶׁת וַיְהִי בְּנִסּוֹעַ הָאָרוֹן - לְפִי שְׂאוֹתָה
פְרָשָׁה הִיא חֲשׂוּבָה כְּסֵפֶר בְּפִנֵּי עֲצָמוֹ. וְכַף אֶמְרוּ
בַּמְדַּרְשׁ: "חֲצָבָה עֲמוּדִיהָ שְׂבָעָה" (משלי ט' א) -
אִלוֹ שְׂבָעָה סְפָרֵי תוֹרוֹת, שְׁסֵפֶר וַיְדַבֵּר נַחֲלֵק
לְשִׁלְשָׁה חֲלָקִים, וְאַרְבָּעָה סְפָרִים אַחֲרֵים, הָרִי
שְׂבָעָה.

מְגִילָה שְׂכֵתוּב בָּהּ שְׁמוֹנִים וְחֲמִשׁ אוֹתִיּוֹת
כְּפֶרֶשֶׁת "וַיְהִי בְּנִסּוֹעַ הָאָרוֹן", מְטַמֵּא אֶת
הַיָּדִים.

מְגִילָה שְׂכֵתוּב בָּהּ - כְּלוֹמֵר: יִרְעֶה שֶׁל סֵפֶר
תוֹרָה, כִּינֵן שְׁנַכְתַּב בָּהּ שְׁמוֹנִים וְחֲמִשׁ אוֹתִיּוֹת,
נְתַקְדָּשָׁה וּמְטַמֵּא אֶת הַיָּדִים.

כֹּל כְּתָבֵי הַקּוּדֶשׁ מְטַמֵּאִין אֶת הַיָּדִים.

שִׁיר הַשִּׁירִים וְקִהְלַת מְטַמֵּאִין אֶת הַיָּדִים.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שִׁיר הַשִּׁירִים מְטַמֵּא אֶת
הַיָּדִים, וְקִהְלַת מְחַלְקֵת.

רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: קִהְלַת אֵינּוּ מְטַמֵּא אֶת הַיָּדִים,
וְשִׁיר הַשִּׁירִים מְחַלְקֵת.

קִהְלַת אֵינּוּ מְטַמֵּא אֶת הַיָּדִים - מִפְּנֵי
שְׁחֻמְתוֹ שֶׁל שְׁלֵמָה הִיא, וְלֹא בְרוּחַ הַקּוּדֶשׁ
נֶאֱמָרָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: קִהְלַת מְקוּלֵי בַּיִת שְׂמֵאִי
וּמְחֻמְרֵי בַּיִת הַלֵּל.

יָדִים
פרק ג'

וְהֵלֵא כְּתָבֵי הַקּוּדֶשׁ - שְׁגָזְרוּ עֲלֵיהֶן לְהִיּוֹת שְׁנֵי
לְטוּמְאָה וּפּוֹסְלִים אֶת הַתְּרוּמָה, וְהֵן מְטַמֵּאִין אֶת
הַיָּדִים הַנוֹגְעוֹת בָּהֶן לְעִשׂוֹתן שְׁנִיּוֹת. אֵלְמָא שְׁנֵי
עוֹשֶׂה שְׁנֵי.

אֶמְרוּ לוֹ: אֵין דְּנִין דְּבָרֵי תוֹרָה מְדַבְּרֵי
סוּפְרִים, וְלֹא דְבָרֵי סוּפְרִים מְדַבְּרֵי תוֹרָה, וְלֹא
דְבָרֵי סוּפְרִים מְדַבְּרֵי סוּפְרִים.

וְלֹא דְבָרֵי סוּפְרִים מְדַבְּרֵי סוּפְרִים - וְטוּמְאָת
יָדִים בְּכֹל הַטוּמְאוֹת, מְדַבְּרֵי סוּפְרִים הִיא,
דְּשְׁלֵמָה תִּיקֵן עִירוּבִין וְנִטְלִית יָדִים. וְכְתָבֵי
הַקּוּדֶשׁ שְׁמַטְמֵאִין אֶת הַיָּדִים נְמִי מְדַבְּרֵי
סוּפְרִים, מְשֻׁמְנָה עֶשֶׂר דְּבַר שְׁגָזְרוּ בּוֹ בַּיּוֹם.
וְאֵין דְּנִים זֶה מִזֶּה לֹמֵר כְּשֵׁם שְׁמַצִּינוּ בְּכְתָבֵי
הַקּוּדֶשׁ שְׁשֻׁנֵי עוֹשֶׂה שְׁנֵי, הִכִּי נְמִי בְּשֶׁאֵר
טוּמְאוֹת יִהְיֶה שְׁנֵי עוֹשֶׂה שְׁנֵי, דְּמֵאֵי דְתַקּוּן
תַּקּוּן, מֵאֵי דְלֹא תַקּוּן לֹא תַקּוּן. וְאֵין הִלְכָה כְּרַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ.

א רְצוּעוֹת תְּפִילִין עִם הַתְּפִילִין מְטַמְּאוֹת אֶת
הַיָּדִים.

רְצוּעוֹת שֶׁל תְּפִילִין מְטַמְּאוֹת אֶת הַיָּדִים -
דְּכְשֻׁגְזְרוּ עַל הַיָּדִים הַבָּאוֹת מִחֻמַּת סֵפֶר
שְׁפוֹסְלוֹת אֶת הַתְּרוּמָה, גָּזְרוּ נְמִי עַל הַיָּדִים
שְׁנִגְעוּ בְּרְצוּעוֹת שֶׁל תְּפִילִין.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: רְצוּעוֹת תְּפִילִין אֵינֵן
מְטַמְּאוֹת אֶת הַיָּדִים.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר וְכוּ' - וְאֵין הִלְכָה כְּרַבִּי
שְׁמַעוֹן.

ד גְּלִיּוֹן שְׁבִסְפָר שְׁמֵלְמַעְלָן וְשְׁמֵלְמַטָּן,
שְׂבֵת־חִילָה וְשְׂבִסּוֹף, מְטַמְּאִין אֶת הַיָּדִים. רַבִּי
יְהוּדָה אוֹמֵר: שְׂבִסּוֹף אֵינּוּ מְטַמֵּא, עַד שְׁיַעֲשֶׂה
לוֹ עֲמוּד.

שְׁמֵלְמַעְלָן וְשְׁמֵלְמַטָּן - שְׁצָרִיף שְׁיַנִּיחַ פְּנוּי
בְּלֹא כְּתִיבָה לְמַעְלָה מִן הַדָּף שֶׁלֹּשׁ אֲצָבָעוֹת,
וְלְמַטָּה טַפַּח.

שְׂבֵת־חִילָה וְשְׂבִסּוֹף - בְּתַחֲלִילַת הַסֵּפֶר צְרִיף
שְׁיַנִּיחַ פְּנוּי כְּדִי לְגָלוֹל כֹּל הַסֵּפֶר, כְּלוֹמֵר:
כְּשִׁיעוֹר הֵיקָף שֶׁל כֹּל הַסֵּפֶר, שֶׁהַסֵּפֶר מְסוּפּוֹ

אמר רבי שמעון בן עזאי: מקובל אני מפי
שבועים ושנים זקן ביום שהושיבו את רבי
אלעזר בן עזריה בשיבה, ששיר השירים
וקהלת מטמאים את הידים.

אמר רבי עקיבא: חס ושלום! לא נחלק אדם
מישראל על שיר השירים שלא תטמא את
הידים, שאין כל העולם כולו כדאי כיום שניתן
בו שיר השירים לישראל – שכל הכתובים
קודש, ושיר השירים קודש קדשים! ואם
נחלקו, לא נחלקו אלא על קהלת.

אמר רבי יוחנן בן יהושע בן חמיו של רבי
עקיבא: כדברי בן עזאי, כך נחלקו וכך גמרו.
כדברי בן עזאי כך נחלקו וכך גמרו - וכן
הלכה.

